

การวิเคราะห์งานเพื่อกำหนดเป็นค่ากลางของแผนงาน/โครงการ

บ.พ.อ.บส. นนทสุต

15 พ.ค. 2554

หลังจากที่จังหวัดต่างๆได้ใช้เทคนิคแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแล้ว เราได้พัฒนาเทคนิคการจัดการค่ากลางขึ้นมาเสริม เพื่อช่วยให้ระบบการใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ มีพื้นฐานจากความเป็นจริงของงานที่ปฏิบัติกันอยู่ในพื้นที่ แทนการคิดงานจากประสบการณ์ของผู้ร่วมประชุมปฏิบัติการสร้างแผนที่เท่านั้น ต่อไปนี้ ท้องถิ่น/ตำบลจะสามารถสร้างแผนงาน/โครงการสุขภาพ โดยใช้การจัดการค่ากลางร่วมกับขั้นตอนท้ายๆของแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ (ตั้งแต่การสร้างตาราง 11 ช่องไปจนถึงการสร้างแผนงาน/โครงการ) ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ท้องถิ่น/ตำบลทำงานน้อยลงแล้ว แผนงาน/โครงการที่ได้จะมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความเป็นจริงของพื้นที่มากที่สุด

ขั้นตอนก่อนการวิเคราะห์

การจัดการประชุมปฏิบัติการเพื่อค้นหาค่ากลางของแผนงาน/โครงการ

1. การจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อค้นหาค่ากลางของแผนงาน/โครงการสุขภาพที่สำคัญนั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ต่างๆทั้ง 12 เขตจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักโดยร่วมมือกับจังหวัดจัดขึ้นทุกจังหวัดภายในกรกฎาคม 2554
2. ผู้เข้าประชุมเพื่อให้ข้อมูลที่จะนำมาสรุปเป็นค่ากลางได้แก่ “คณะกรรมการกองทุนฯ สุขภาพตำบล” ที่มาจากสาขาต่างๆ โดยเฉพาะจากท้องถิ่น รพสต. อสม. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนชมรมต่างๆจำนวน 4-5 คนต่อกองทุนฯ
3. ขนาดของตัวอย่าง (Sample size) ประมาณ 20-30 % ของกองทุนทั้งหมด จำนวนผู้เข้าประชุมอยู่ที่ประมาณ 150-200 คน
4. ผนวกด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน สปสช. เขตพื้นที่และเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดที่มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการงานแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์และค่ากลาง เช่น ฝ่ายแผนงานฯ และฝ่ายที่รับผิดชอบงานป้องกันโรค สร้างสุขภาพ และประกันสุขภาพในสำนักงาน สสจ. อีกจำนวนหนึ่ง
5. ระยะเวลาประชุมที่เหมาะสมคือ 2 วัน

6. เป้าประสงค์ของการประชุมคือ เพื่อให้ได้ชุดค่ากลางที่คาดหวังสำหรับ พ.ศ.....ของจังหวัด.....
7. ระเบียบวาระการประชุมในวันที่ 1 ประกอบด้วย
 - 7.1 การเปิดประชุม....ประชุมรวม ใช้เวลา 30 นาที
 - 7.2 การบรรยายเรื่องค่ากลางเพื่อนำเข้าสู่การทำงาน (ใช้ power-point ชุด ค่ากลางกับการพัฒนาแผนงาน/โครงการของท้องถิ่น/ตำบล โดย น.พ.อมร นนทสุต ประกอบ) ประชุมรวม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
 - 7.3 การสำรวจหางานที่เป็นค่ากลางของแผนงาน/โครงการเรื่อง....(ตามที่ตกลงกัน) ประชุมกลุ่ม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที (โปรดดูแบบสำรวจท้ายเอกสาร)
 - 7.4 การรวบรวมผลการสำรวจในขณะที่กำลังรวบรวมผล ควรมีการบรรยายสรุปเรื่อง แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ และทำความเข้าใจเรื่องตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) และตัวชี้วัดผลงาน (PI) ประชุมรวม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
 - 7.5 รายงานผลการรวบรวม พร้อมทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดงานที่จะบรรจุเป็นค่ากลาง ประชุมรวม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
8. การประชุมในวันที่ 2 ประกอบด้วย
 - 8.1 การบรรยายเรื่องการนำค่ากลางเข้าสู่แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ ประชุมรวม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
 - 8.2 การปรับค่ากลางให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และการนำค่ากลางเข้าบรรจุในตาราง 11 ช่องของแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ สำหรับประเด็นที่คัดเลือกไว้ฝึกปฏิบัติเป็นตัวอย่าง ประชุมกลุ่ม ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
 - 8.3 การสร้างแผนงานและโครงการโดยใช้ตารางช่วยสร้างแผนงานและโครงการสำหรับประเด็นและกิจกรรมสำคัญที่คัดเลือกไว้ทำเป็นตัวอย่าง ใช้การสาธิต ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
 - 8.4 การอภิปราย สรุปผล ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

การจรรยาบรรณและแสดงผล

1. การแสดงผลการจรรยาบรรณความถี่ของงานที่สำรวจได้ ให้แสดงคร่าวละประเด็น (เช่น ประเด็นเบาหวาน/ความดันฯ)ประเด็นละ 7 กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ (1)การเฝ้าระวัง/คัดกรอง (2)มาตรการทางสังคม (3)การรักษาพยาบาลหรือจัดการปัญหา (4)การ

จัดการสภาวะแวดล้อม (5)การจัดการทรัพยากร (6)การสื่อสาร สารสนเทศ (7)การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

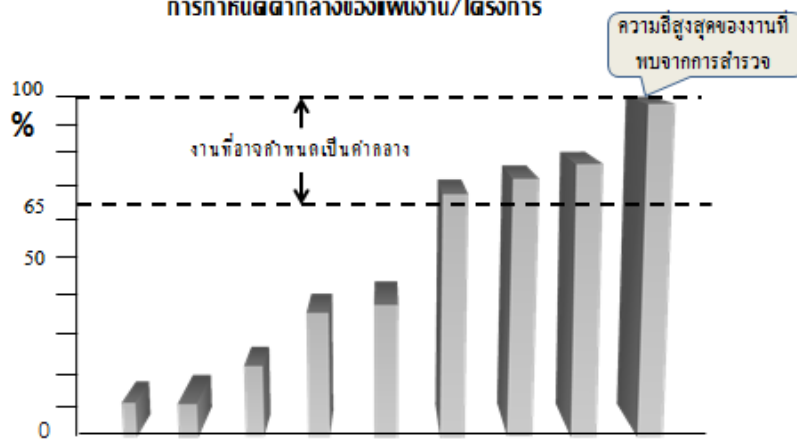
2. กิจกรรมเหล่านี้ จะประกอบขึ้นด้วย “งาน” ชนิดต่างๆ ให้แสดงงานในแต่ละกิจกรรมที่สำรวจได้เป็นตัวเลखความถี่ พร้อมค่าร้อยละ (เมื่อเทียบกับความถี่สูงสุด) เป็นคู่ๆไป ค่าร้อยละของความถี่สูงสุด คำนวนโดยสูตร $(\frac{\text{ความถี่ที่นับได้}}{\text{ความถี่สูงสุด}}) \times 100$
3. ใช้อัตราร้อยละในการวิเคราะห์ ไม่ใช่ตัวเลขความถี่ที่นับได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ หากใช้ตัวเลขความถี่ จะเปรียบเทียบไม่ได้
4. ลงตัวเลขอัตราร้อยละในตาราง excel จัดเรียงตัวเลขอัตราร้อยละจากน้อยไปหามาก แล้วเปลี่ยนค่าตัวเลขเป็นกราฟแท่ง (ไปที่ insert แล้วไปที่ graph) จะทำทีเดียวทั้ง 7 กิจกรรมในกราฟเดียวหรือแยกกราฟเป็นรายกิจกรรมก็ได้
5. กำหนดให้ความถี่สูงสุดในกราฟที่ได้มีค่าเท่ากับ 100 % ลากเส้นประที่นี้
6. ตัดอีกเส้นประที่ 65% งานใดที่มีค่าระหว่าง 2 เส้นนี้ ถือว่าเป็นงานที่มีโอกาสเป็นค่ากลางของกิจกรรมที่สำรวจนั้น

ขั้นตอนการวิเคราะห์

วิธีการ

1. ถ้างานที่กำหนดเป็นค่ากลางมีเพียง 2 หรือ 1งาน โอกาสของความสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้นจะมีน้อยหรือน้อยที่สุด ทางที่ดีต้องมีตั้งแต่ 3 งานขึ้นไป
2. ดูว่างานเหล่านั้นเป็นงานที่จะให้ความสำเร็จ (งานที่เป็น KPI) หรือไม่ ซึ่งอย่างน้อยควรมี 1 ตัว แต่ถ้ามีมากก็ยิ่งดี
3. สสำรวจงานที่อยู่ต่ำกว่าค่ากลาง จะพบว่าม้งานที่สำคัญ (ให้ KPI) และงานที่ไม่สำคัญปะปนกันอยู่ เลือกงานที่เป็น KPI เพื่อยกระดับความถี่โดยกำหนดให้เป็นค่ากลางต่อไป

การกำหนดค่ากลางของแผนงาน/โครงการ

(ก) การสำรวจใช้แบบสอบถาม แบบเปิด (ข) วิเคราะห์ แยกชนิดงานที่มีการปฏิบัติจริงในพื้นที่สำรวจ (ค) เรียงลำดับความถี่ของงานที่มีการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก

4. ให้ความสำคัญกับงานที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นอันดับแรก เพราะจุดหมายปลายทางของงานอยู่ที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย
5. กลุ่มจัดบันทึกเหตุผลการตัดสินใจ แล้วนำเสนอสาธารณสุขจังหวัดเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนงาน/โครงการต่อไป
6. เมื่อสาธารณสุขจังหวัดได้รับเรื่องแล้ว จึงนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร แล้วจึงประกาศเป็นค่ากลางของจังหวัดต่อไป (ตัวอย่างแบบประกาศค่ากลางแนบท้าย)